

ANARŞİST NİHİLİST

RADİKALLEŞME

ŞİDDET, İDEOLOJİ VE TOPLUMSAL
DİNAMİKLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Hazırlayan: Prof. Dr. Hilmi Demir
TEPAV & URAD

İçindekiler

Birinci Bölüm: Değişen Radikalleşme Manzarası ve İdeolojik Parçalanma	2
Nihilist Radikalleşme ve Hızlandırmacılık	3
Okültizm, Satanizm ve Dokuz Açı Tarikatı (O9A) Üzerinden “Kötülük” Estetiği	4
İkinci Bölüm: “Azizler Kültürü” ve Şiddetin Kutsallaştırılması	8
İnternet Folkloru	10
Kıyametçi (Eskatolojik) Komplo Teorileri.....	10
QAnon, “Fırtına” ve 6 Ocak Kongre Baskını:.....	11
Covid-19, Biyolojik Silahlar ve Tren Sabotajı (Eduardo Moreno):	11
Doğa Olaylarının (İklim) Silahlaştırılması Paranoyası:	11
Üçüncü Bölüm: Neden Gençlerimiz Anarşist Nihilist Şiddet Dalgasına Kapılıyor?	11
Birinci Basamak: Anlam, Aidiyet ve Yabancılaşma.....	11
İkinci Basamak: Umutsuzluk Hissi.....	13
Üçüncü Basamak: Ahlaki Kopuş ve İnsanlıktan Çıkarma Estetiği.....	14
Dördüncü Basamak: Motivasyonel Dengesizlik ve Şiddeti Meşrulaştırma.....	15
Savunmasız Kimliklerin Dijital Ortamlarda Avlanması.....	16
Sonuç: Geleceğe Yönelik Tehditler ve Çözüm Arayışları	18
İdeolojik Kalıpların Ötesine Geçen, Şiddet Dürtülerine Odaklı Yeni Bir Güvenlik Anlayışı. 18	
Gençlerin Öncülük Ettiği, Organik ve Kapsayıcı Topluluk İnisiyatiflerinin Desteklenmesi .. 19	
Ruh Sağlığı, Psikolojik Dayanıklılık ve Ebeveyn Odaklı Önleyici Programlara Büyük Yatırımlar Yapılması.....	19
İnternet Ortamında Katı İçerik Denetimi ve Sosyal Medya Algoritma Reformları	19
Gençliği Merkeze Alan Sosyal Devlet.....	20
Kaynakça.....	22

Birinci Bölüm: Değişen Radikalleşme Manzarası ve İdeolojik Parçalanma

Terörizm, radikalleşme ve aşırıılık kavramları bugüne kadar genellikle hiyerarşik yapılara sahip, belirgin ideolojik veya siyasi hedefleri bulunan gruplarla ilişkilendirilmiştir. El-Kaide veya DEAŞ gibi Selefi-cihatçı örgütler ile geleneksel ırkçı faşist ve aşırı sol gruplar, uzun bir süre boyunca güvenlik politikalarının ve radikalleşme çalışmalarının ana odak noktalarından biri olmuştur. Ancak günümüzde güvenlik uzmanları, akademisyenler ve politika yapıcılar, geleneksel kategorilerle açıklanması giderek zorlaşan yeni bir radikalleşme biçimiyle karşı karşıyadır. Bu olgu, genellikle “bileşik şiddet içeren aşırıılık” veya “salata barı aşırıılığı” olarak adlandırılmaktadır.¹

Bu yeni nesil radikalleşme biçiminde, gençler, ideolojik olarak son derece tutarsız görünen farklı inanç ve söylem parçalarını bir araya getirebilmektedir. Neo-Nazizm, cihatçılık, kadın düşmanlığı (incel alt kültürü) ve ezoterik/okült inançları (örneğin Satanizm) tek bir karmaşık dünya görüşü içinde birleşebilmektedir. Bu bağlamda siyasi hedefleri reddeden ve şiddeti araç olmaktan çıkarıp başlı başına bir amaç haline getiren anarşist nihilist radikalleşme, kült (tarikat) ve okült (gizli, şeytani, ezoterik) inançlar ile dijital ekosistemlerin kesişiminde gelişmektedir. Günümüzde gençleri şiddete yönelten süreçler, eski hiyerarşik terör örgütlerinin doğrudan propagandalarından ziyade, çevrimiçi ortamlarda karşılaşılan birbirinden tamamen farklı fikirlerin, şikayetlerin, kimlik arayışlarının ve komplo teorilerinin zararlı birleşiminden beslenmektedir.

King's College London Güvenlik Çalışmaları Profesörü Peter Neumann'ın bulgularına göre, günümüzde radikalleşme ağırlıklı olarak yatak odalarında, kapalı çevrimiçi sohbet odalarında ve cep telefonlarında gerçekleşmektedir. Neumann'ın aktardığı verilere göre Avrupa'da tespit edilen 58 şüpheliden 38'inin 13 ila 19 yaşları arasında olduğu saptanmıştır.² Gençlerin radikalleşme süreçlerinde çoğu zaman şiddetin kendisi savunulan ideolojinin önüne geçmektedir. Eski FBI Direktörü Christopher Wray'ın de belirttiği gibi, bazı saldırganlar zihinlerinde “ideolojilerin tuhaf bir karışımını” barındırmakta ve bu durum, geleneksel terörle mücadele yöntemlerini tamamen yetersiz bırakmaktadır. Bu rapor, ideolojik sınırların ötesine geçerek sadece şiddeti, kaosu ve mevcut düzenin yıkımını hedefleyen nihilist eğilimlerin, kültler ve okült semboller aracılığıyla dijital ortamlarda gençleri nasıl radikalleştiğini, küresel ve Türkiye'ye özgü örneklerle kapsamlı bir şekilde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Maalesef Türkiye'de bireysel cinayetler olarak bakılan okul katliamları aslında anarşist nihilist radikalleşmenin ve aşırıılığın bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta muhtemelen İzmir'de gördüğümüz 16 yaşındaki DEAŞ bağlantılı saldırganı bile bu bağlamda ele almak mümkün görünmektedir.³

Son yıllarda tüm dünyada şiddet içeren aşırıılık eylemlerinde ergenlik çağındaki gençlerin ve hatta çocukların başrol oynamaya başlaması, güvenlik birimlerini ve terörle mücadele uzmanlarını alarma geçiren bir fenomen haline gelmiştir. İngiltere'nin Southport kasabasında 17 yaşındaki bir gencin üç küçük kızı bıçaklayarak öldürmesi, İsviçre'de 15 yaşındaki bir gencin Ortodoks bir Yahudi'ye saldırması veya Avustralya'da 14 yaşındaki bir çocuğun terör saldırısı planlarken yakalanması buzdağının sadece görünen yüzüdür. Küresel veriler, durumun vahametini açıkça ortaya koymaktadır: Fransa'da terör bağlantılı ön suçlamalar yöneltilen

¹ Hilmi Demir, “Türkiye'de DEAŞ'ın dönüşümü ve 'salata barı' radikalleşmesi,” *Fikir Turu*, erişim 31 Mayıs 2026, <https://fikirturu.com/jeo-politika/turkiyede-deasin-donusumu-ve-salata-bari-radikallesmesi/>.

² Hilmi Demir, “Eskişehir'deki Saldırı Bize Ne Söylüyor?” *Fikir Turu*, 15 Ağustos 2024, erişim 31 Mayıs 2026, <https://fikirturu.com/toplum/eskisehirdeki-saldiri-bize-ne-soyluyor/>.

³ Hilmi Demir, “16 yaşında bir çocuk nasıl IŞİD'li oldu?” *Fikir Turu*, erişim 31 Mayıs 2026, <https://fikirturu.com/toplum/16-yasinda-bir-cocuk-nasil-isdli-oldu/>.

küçüklerin sayısı 2022'de sadece 2 iken 2024'te 19'a fırlamış; İngiltere istihbarat servisi MI5, terörle mücadele vakalarının yüzde 13'ünün çocuklardan oluştuğunu ve bu oranın son üç yılda üç kat arttığını duyurmuştur. Kanada'da ise radikallikten arındırma programlarına yönlendirilenlerin yüzde 70'ini ortalama 13-14 yaşlarındaki çocuklar oluşturmaktadır.

Nihilist şiddet içeren aşırıcılık, belirli bir siyasi, dini veya sosyal ütopya ulaşmayı hedefleyen geleneksel ideolojilerin aksine, yıkımın, kaosu ve toplumsal çöküşün bir araç değil, bizzat nihai amaç olarak görüldüğü yeni nesil bir aşırıcılık biçimidir. Temelinde, yaşamın özünde anlamsız olduğu, ahlaki değerlerin keyfi olduğu ve varoluşun hiçbir yüksek amacı bulunmadığına dair aşırı bir felsefi inanç yatmaktadır. Bu aşırıcılık türünü benimseyen kişi veya ağlar, topluma karşı duydukları derin nefretle hareket eder ve şiddeti siyasi bir hedefe ulaşma aracı olarak değil, insanlığa karşı duydukları varoluşsal çaresizliğin ve insan düşmanlığının bir dışavurumu, yani "şiddet uğruna şiddet" olarak doğrudan yüceltirler. Kendi hayatları da dahil olmak üzere hiçbir hayatın önemli olmadığını savunan nihilist aşırıcılar, ayırım gözetmeksizin sivilleri hedef alır, şiddeti oyunlaştırıp ondan sadistik bir tatmin elde eder ve mevcut sivil toplumu tamamen ortadan kaldırmayı arzulayan "amaç karşıtı" bir terör ekosistemi yaratırlar.

Nihilist şiddet içeren aşırıcılık ağları, özellikle 8 ile 17 yaş arasındaki çocukları ve gençleri kendi içlerine çekmek için onların psikolojik zafiyetlerini, aidiyet ihtiyaçlarını ve dijital platformların dinamiklerini sistemli bir şekilde kullanırlar. Bu çalışmada, nihilist şiddet içeren aşırıcılık ve radikalleşme yolları detaylı olarak ele alınacaktır.

Nihilist Radikalleşme ve Hızlandırmacılık

Kült ve okült inançların yıkıcı etkisi, ideolojik hedefleri tamamen reddeden ve şiddeti kendi başına bir amaç olarak gören "nihilist radikalleşme" olgusunda en karanlık yüzünü göstermektedir. Bu bağlamda şiddet, daha iyi bir toplumsal düzen kurmak için kullanılan bir araç değildir. Aksine, mevcut düzenin anlamsızlığını ve yozlaşmışlığını kanıtlamak için başvurulan estetik ve pratik bir yıkım biçimidir. Siyaset bilimci Olivier Roy'un çığır açan tespitine göre, çağdaş cihatçı teröristler dahi radikal İslam'ın derin teolojik bilgisine sahip dindar militanlardan ziyade, "ölüme hayranlık duyan", uyuşturucu kullanan, küçük suçlara bulaşmış ve geleceği olmayan bir "hiçlik nesli"nin parçasıdır. Roy, bu durumu "İslam'ın radikalleşmesi" olarak değil, aksine "radikalizmin ve nihilizmin İslamlaşması" olarak tanımlamaktadır. Bu bağlamda modern nihilist gençlerin ölüm hayranlığı, 1999 Columbine Lisesi katliamcılarının veya şeytani kültlere özenen okul saldırganlarının psikolojisiyle benzer bir örüntü göstermektedir.

Günümüzde güvenlik güçlerinin karşı karşıya olduğu en büyük tehditlerden biri "militan/nihilist hızlandırmacılık"tır. Hızlandırmacılık, mevcut siyasi, ekonomik ve toplumsal sistemlerin ıslah edilemez derecede yozlaştığını; bu nedenle sistemin çöküşünü hızlandırmak için krizlerin ve şiddetin kasıtlı olarak tırmandırılması gerektiğini savunan radikal bir meta-ideolojidir. Apokaliptik örgütlerde Tanrı'yı kıyamete zorlamak olarak gördüğümüz inanç biçimi, burada da kıyameti çağırarak okunabilir. Demokratik idealler, insan hakları ve çok kültürlülük gibi kavramlar, yozlaşmış düzenin parçaları sayılarak tamamen reddedilir. Bu gençler için amaç, yeni bir düzen kurmak değil, "yeniden yapılanma olmaksızın tam bir çöküş" yaratmaktır. Bunun için şiddeti çağırarak ve dünyayı kaosa sürüklemek gerektiği düşünülür. Yıkım, dünyanın temizliği için şarttır.

Bu anarşist ve nihilist radikalleşme, günümüzde herhangi bir siyasi hedef gütmeyen "Com ağı", "764 ağı", "Soyjak Attacker Video Fandom (SAVF)" ve "Gerçek Suç Topluluğu" (True Crime Community, TCC) ve Türkiye'deki C31K gibi çevrimiçi alt kültürlerde vücut bulmaktadır. Bu

gruplar internet ortamında birbirleriyle iletişim kurmakta, aynı havayı solumakta ve şiddetin yayılması için birbirlerini teşvik etmektedir.

764 ağı, Dokuz Açı Tarikatı'nın (O9A) şeytani ve misantropik (insan düşmanı) metinlerinden ilham alan; küçük çocukları ve gençleri şantaj yoluyla kendine zarar verme, çocuk istismarı materyalleri üretme ve hayvanlara eziyet etme gibi eylemlere zorladığı belirtilen son derece tehlikeli bir yapıdır. Türkiye'deki bazı vakalarda bu ağlara ilişkin dijital izlerin tespit edildiği belirtilmektedir.⁴ Bu ağların etkisi altındaki gençler, eylemlerini ideolojik bir dava uğruna değil, çoğu zaman şok yaratmak ve kendi karanlık dijital çevrelerinde itibar kazanmak amacıyla gerçekleştirmektedir.

Gerçek Suç Topluluğu (TCC) ise seri katilleri, okul saldırganlarını ve teröristleri estetikleştirerek yücelten devasa bir hayran kitesidir. Mensuplar, faillerin siyasi ideolojilerinden ziyade şiddetin estetiğine ve kişisel günlüklerine psikolojik bir takıntı geliştirirler. Örneğin, 2024'te Wisconsin'deki bir okulda silahlı saldırı düzenleyen 15 yaşındaki Natalie Rupnow, Columbine saldırganı Eric Harris ile aynı tişörtü giyerek TCC kültürünün efsanelerine sembolik olarak katıldığını dünyaya göstermiştir. Aralık 2025'te Endonezya'da bir okula bomba yerleştiren 17 yaşındaki bir başka genç de yine Harris'in kıyafetlerini taklit etmiş ve Yeni Zelanda saldırganı Brenton Tarrant'a atıfta bulunan semboller kullanmıştır.

Okültizm, Satanizm ve Dokuz Açı Tarikatı (O9A) Üzerinden “Kötülük” Estetiği

Kültler, okült inançlar ve neo-pagan mitolojiler, gençlerin radikalleşmesinde hem ideolojik bir temel oluşturma hem de “kötülük” veya “savaşçı” estetiği üzerinden aidiyet yaratma işlevi görmektedir. Özellikle Amerikan neo-Nazi ve ırkçı dazlak grupları, Hristiyanlık öncesi Cermen inançlarını, örneğin Odinizmi, benimseyerek kendi radikalleşme süreçlerini beslemektedir. Bu okült ve pagan inançlar, sadece Aryanizmi teşvik etmek için değil; aynı zamanda beyaz işçi sınıfı üyelerini, diğer azınlıklara karşı savaşmak üzere birleşmesi gereken elit bir “savaşçı sınıf” olarak resmeden tehlikeli bir mitos yaratmak için de kullanılır. Bu mitos, cezaevleri gibi şiddetin

⁴ Hilmi Demir, X paylaşımı, 22 Mayıs 2026, 23.44, “Anarşist Nihilist Radikalleşme küresel bir trend haline geldi...,” erişim 31 Mayıs 2026, <https://x.com/ProfHilmiDemir/status/2057925677295263947?s=20>.

yoğun olduğu ortamlarda dayanışmayı güçlendiren bir araçtır. Bu açıdan okul saldırılarında bireyin öfkesi anlık değil; birikmiş, öğrenilmiş ve belirli bir ekosistem içinde beslenmiş bir öfkedir.

Okült inançların genç radikalleşmesindeki en çarpıcı örneklerinden biri, Dokuz Açı Tarikatı (Order of Nine Angles, O9A) ve Tempel ov Blood gibi ezoterik, şeytani yapıların aşırı ırkçı şiddet gruplarıyla iç içe geçmesidir. O9A, Batı toplumunun her ne pahasına olursa olsun tamamen yok edilmesini savunan ve takipçilerini cihatçılık veya neo-Nazizm gibi aşırı hareketleri desteklemeye teşvik eden karmaşık bir inanç sistemine sahiptir. Bu ideoloji, Atomwaffen Division gibi militan hızlandırmacı neo-Nazi grupların içine sızan bir zehir işlevi görmüştür. O9A, mevcut düzeni altüst etmek için "insan kurban etme" dahil en uç şiddet biçimlerini öğütler. Gençler, modern dünyanın çürümüşlüğüne karşı duydukları öfkeyi, bu elitist ve yıkıcı söylemlerle dışa vurmakta; "kötülüğün peşinden gitmeyi" saf bir toplumsal düzene giden tek yol olarak sunmaktadır.

Ancak bu okült sembollerin kullanımı her zaman derin teolojik bir inancı yansıtmaz. Genellikle toplum normlarına karşı provokatif, aşırı şiddet içeren ve "kötü" bir estetik yaratmak amacıyla yüzeysel olarak kullanılırlar. Örneğin, 2018'de Florida'da 17 kişiyi öldüren Nikolas Cruz'un dünya görüşü; ırkçılık, Nazizm ve Satanizm'in ("666" sembolleri) kaotik bir karışımıydı. 2019'da İngiltere'de tutuklanan 16 yaşındaki neo-Nazi Jack Reed'in günlüğünde de Hitler'e hayranlık ile Satanizm iç içeydi. Bu gençler için Satanizm, dini bir dogma olmaktan ziyade, toplumsal normları reddetmenin, "kötülük" aracılığıyla arınmanın ve toplumu kaosa sürüklemenin psikolojik aracıdır.

Türkiye Bağlamında Anarşist Nihilist Radikalleşme Örnekleri

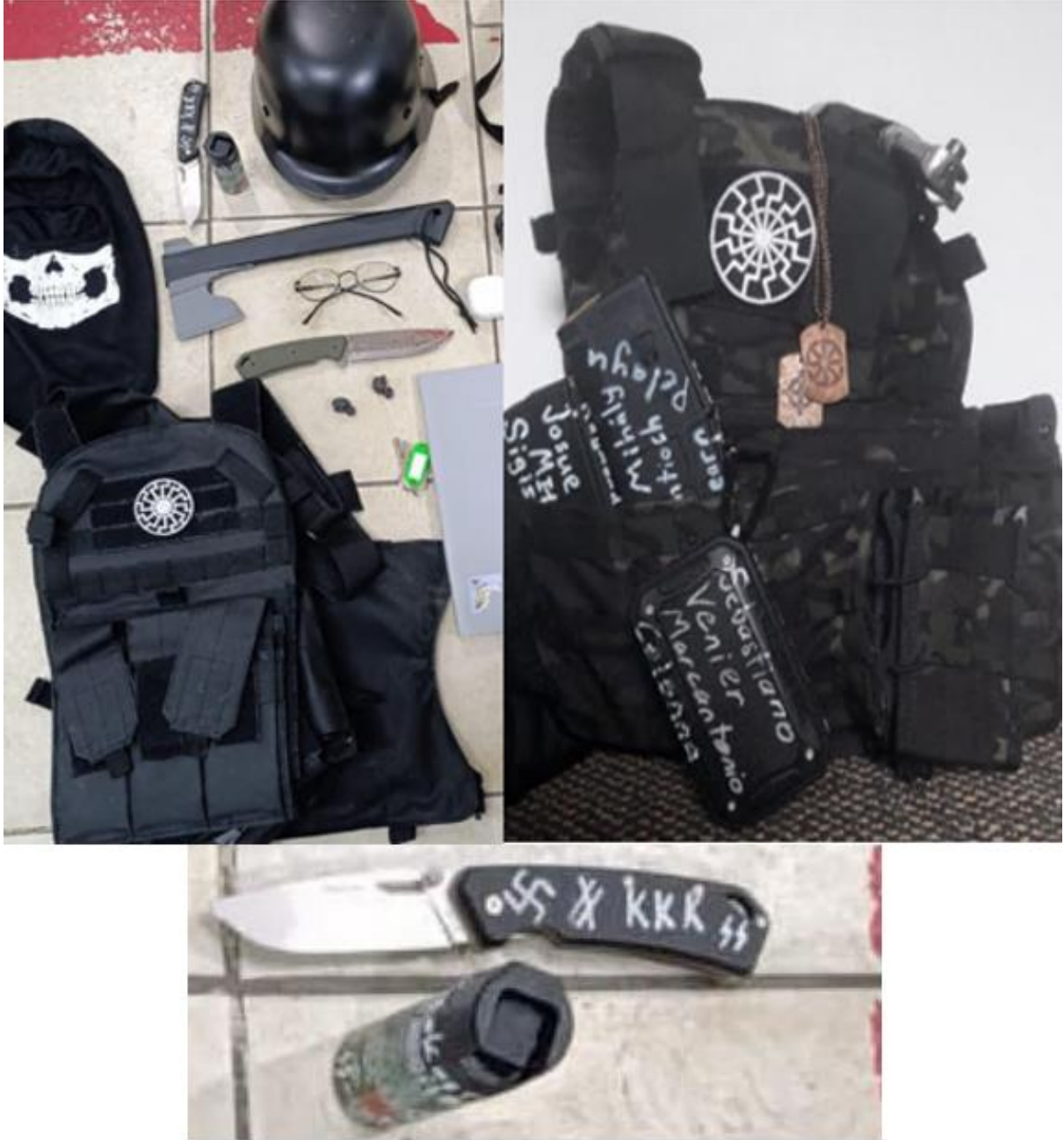
Okültizmin anarşist radikalleşmedeki etkisine dair Türkiye ile bağlantılı en çarpıcı uluslararası vakalardan biri, kendini O9A taraftarı ilan eden 22 yaşındaki ABD askeri Ethan Melzer'in durumudur.⁵ Melzer, çevrimiçi neo-Nazi kanallarıyla bağlantılı olduğu halde, Türkiye'deki kendi

⁵Aaron Katersky ve Meredith Deliso, "US Soldier, Alleged Member of White Supremacist Group, Accused of Plotting Attack on Own Unit," *ABC News*, 22 Haziran 2020, erişim 31 Mayıs 2026, <https://abcnews.com/US-us-soldier-alleged-member-white-supremacist-group-accused/story?id=71392427>.

Amerikan askeri birliğine karşı cihatçı (El-Kaide/DEAŞ bağlantılı) bir saldırı düzenlenmesini sağlamaya çalışmıştır. Asıl amacı, ideolojik bir zaferden ziyade, ABD'yi uzun süreli bir askeri çatışmaya sürükleyerek Amerikan sisteminin nihai çöküşüne, yani hızlandırmacılığa, katkıda bulunmaktır. Bu örnek, okült bir kültürün, yani O9A'nın, normalde birbirine tamamen zıt görünen neo-Nazizm ve cihatçılık gibi ideolojik sınırları nasıl ortadan kaldırdığını ve genç bir zihni salt nihilist yıkım amacıyla nasıl mobilize edebildiğini net bir şekilde göstermektedir.

Son yıllarda ise Türkiye'de, özellikle gençler arasında yayılan ve Batı'daki örneklerle dikkat çekici benzerlikler taşıyan yerel şiddet vakaları patlak vermiştir.

Eskişehir Saldırısı (Arda K. Vakası): 18 Ağustos 2024'te Eskişehir'de 18 yaşındaki Arda Küçükyetim (Arda K.), üzerine giydiği hücum yeleği, göğsündeki Nazi ve O9A'nın çokça kullandığı "Kara Güneş" (Black Sun) sembolü, SS miğferi, gamalı haç ve Ku Klux Klan harfleri kazınmış bıçağıyla bir cami avlusunda oturan beş kişiyi bıçaklamış ve bu anları canlı yayınlamıştır. Bu olay, Türkiye'de Nazi ideolojisiyle enfekte olmuş, arkasında 17 sayfalık bir manifesto bırakan ilk "yalnız aktör" saldırılarından biridir. Arda K., herhangi bir siyasi örgüte değil, uluslararası çevrimiçi nihilist şiddet ağlarına bağlıydı. Manifestosunda insanlığı "böcek", "haşere" ve "aptal böcekler" olarak tanımlamış, kendisini ise yozlaşmış dünyayı temizleyecek bir "kitle temizleyicisi" veya "avcı" olarak konumlandırmıştır. Kendisinden iki ay önce Avustralya'da eylem planlayan Jordan Patten'i referans göstermiş; Arda K.'nin eylemi de aylar sonra ABD'de eylem yapan 15 yaşındaki Samantha Rupnow ve 17 yaşındaki Solomon Henderson tarafından "ilham kaynağı" olarak gösterilip yüceltilmiştir. Ailesinden ve toplumdan kopuk olan Arda K., depresyonunu bir zayıflık değil, yozlaşmış sisteme karşı bir "uyanış" ve onur nişanı olarak görmüştür. Olay, dünyayı algılayış biçimindeki derin "mizantropi"nin, yani insan nefretinin ve apokaliptik/kıyametçi inançların, Nazi ideolojisini yalnızca öfkesini kusabileceği bir araç olarak kullandığını göstermektedir.

Not: Sol üstte Arda Küçük Yetim'in giydiği yelek, sağ üstte ise Christchurch katliamının (Yeni Zelanda) faili Brenton Tarrant'ın giydiği yelek yer almaktadır. Altta ise Arda Küçük Yetim'in Eskişehir saldırısını gerçekleştirmek için kullandığı bıçağın detaylı bir kopyası yer almaktadır.

Kahramanmaraş Saldırısı (İsa Aras Vakası): 11 Nisan 2026'da Kahramanmaraş'ta 14 yaşındaki İsa Aras tarafından gerçekleştirilen bir başka şiddet olayı da bu ekosistemin bir parçasıdır. İsa Aras'ın eylemi ve geride bıraktığı manifesto, "Ben bir dahiyim, en üstün insanım" şeklinde narsistik bir dil içermektedir. Yalnızlığını bir zayıflık değil, üstünlük durumu olarak yansıtan İsa Aras, manifestosunda "İnsanlardan nefret ediyorum" diyerek eylemine gerekçe sunmuştur. Dahası, 2014 yılında ABD'de katliam yapan kadın düşmanı inceleme figürü Elliot Rodger'in görselini profil resmi yaparak kendini o karanlık alt kültürün içine yerleştirmiş ve

şiddeti bir aidiyet biçimine dönüştürmüştür. Eğitim sistemini yozlaşmış olarak nitelemiş ve insanlığa duyduğu öfkeyi eyleme dökmüştür.⁶

Fatih Cinayetleri ve Ritüel Suçlar (Semih Ç. Vakası): Türkiye'deki bir diğer sarsıcı örnek ise ritüel suçlar bağlamında değerlendirilen Semih Ç. vakasıdır. Semih Ç., İstanbul Fatih'te önceden tanıdığı iki genç kadını vahşice katletmiştir. Babasının beyanına göre, 16 yaşından önce namaz kılan dindar bir gençken üç yıl içinde büyük bir değişim geçirmiş ve odasına kapanmıştır. Semih Ç.'nin evinde bulunan sürrealist, vücut bütünlüğü bozulmuş kadın çizimleri ve dini/spiritüel objeler, cinayetin paganist, okült veya satanist motiflerle örülmüş bir "ritüel cinayet" olarak değerlendirilebileceğini düşündürmektedir. Ritüel cinayetler, failin mağdurunu kurbanlaştırdığı, eylemini ayınlaştırdığı vahşi olaylardır. Semih Ç.'nin eyleminden önce bir video çekerek "Kalbini çıkarmak, gözlerini... biliyorsun zaten" ifadelerini kullanması, kurbanın gözlerini oymanın ve kalbini çıkarmanın sembolik ritüelistik doğasını, yani narsist ve okült bir kontrol arzusunu göstermektedir.

Şanlıurfa/Siverek Okul Saldırmanı Ömer Ket Vakası: 2007 doğumlu, 19 yaşındaki Ömer Ket de arkasında eylem günlüğü ve manifesto bırakmıştır. Nazi sembolleri kullandığı ve İslamofobik inançlara sahip olduğu bilinmektedir. Ancak şahıs hakkında şu ana kadar basına yansıyan detaylı bilgi sınırlıdır. Bu nedenle kapsamlı bir değerlendirme yapmak mümkün olmasa da bu eylemin de diğer vakalarla benzer bir örüntü içinde gerçekleştiği düşünülebilir.

Tüm bu yerel örnekler, Discord ve Telegram gibi platformlarda örgütlenen "C31K" benzeri çevrimiçi ağların ve uluslararası anarşist nihilist radikalleşme ağlarının Türk gençlerini de tıpkı Batı'daki örneklerde olduğu gibi şiddet pornografisi, çocuk istismarı ve dini değerleri aşağılayan içerikler üzerinden hızla radikalleştirebildiğini göstermektedir.

İkinci Bölüm: "Azizler Kültürü" ve Şiddetin Kutsallaştırılması

Kült inançlarının anarşist nihilist genç radikalleşmesindeki bir diğer çarpıcı boyutu, "Azizler Kültürü" olarak bilinen dijital alt kültürlerdir. Özellikle militan hızlandırmacı ve incel (istemsiz

⁶ Hilmi Demir, "Eskişehir'den Kahramanmaraş'a: Türkiye'nin Yeni Güvenlik Tehdidi," *TEPAV*, 2 Mayıs 2026, erişim 31 Mayıs 2026, <https://tepav.org.tr/tr/haberler/s/11206>.

bekarlar) topluluklarında sıkça görülen bu fenomen, toplu katliam faillerini ve teröristleri birer aziz veya şehit olarak tasvir ederek şiddeti açıkça kutsallaştırır. Aslında bu durum, tarihsel bir altyapıya sahiptir. Geçmişte aşırı sağcı teröristlerin kutsandığı Azizler Kültürü, Nazizme yönelik kültürel yaklaşımlara dayanmaktadır. 1950'lerde Yunan-Fransız Nasyonal Sosyalist Savitri Devi, Adolf Hitler'in Hindu karanlık çağı Kali Yuga'yı sona erdirecek Vişnu avatarı, yani reenkarnasyonu, olduğunu öne sürmüştür. Bu yorum, Nazizmi okült ve dini bir mitoloji içine yerleştirmiştir. Bu tarihsel sapkın inanç geleneği, günümüzde okul saldırganlarının yarı dini bir karakterle tanrılaştırıldığı modern bir dijital külte dönüşmüş durumdadır.

Mart 2019'da Yeni Zelanda'nın Christchurch kentinde 51 Müslümanı katleden Brenton Tarrant, çevrimiçi ağlar tarafından anında "aziz" ilan edilmiş ve başının etrafında dini bir hale ile tasvir edilmiştir. Tarrant'tan önce ve sonra gelen birçok saldırı faili; 2011 Norveç saldırganı Anders Breivik, Unabomber Ted Kaczynski, Atomwaffen Division üyeleri ve 1995 Oklahoma bombacısı Timothy McVeigh bu "kutsal" dijital panteona eklenmiştir. Hatta şiddete duyulan fanatik hayranlığın, siyasi ideolojinin tamamen önüne geçtiğinin en büyük kanıtı olarak, aşırı sağla hiçbir bağlantısı olmayan ve 900'den fazla takipçisini intihara sürükleyen Jonestown tarikatı lideri Jim Jones bile bazı aziz listelerinde kendisine yer bulabilmiştir.

Brenton Tarrant'ın çevrimiçi aşırı sağcı ağlarda Hristiyan azizi olarak tasvir edilmesi.

Bu Azizler Kültürü, günümüzde Telegram üzerinde "Terrorgram" adı veya "Soyjak Attacker Video Fandom" (SAVF) adı verilen ekosistemler etrafında örgütlenmektedir. Bu ağlar, failerin eylem tarihlerini ve ölümlerini içeren aylık "Azizler Takvimleri" yayınlamakla nihilist şiddeti adeta dini bir ritüele dönüştürmektedir. Genç bir birey için bu "Aziz Kartları", tıpkı dini bir cemaatte olduğu gibi, aidiyet duygusu ve karanlık rol modeller sunar. Failerin eylemleri mitolojikleştirilir ve her yeni katliam, bu efsanevi anlatıya katkıda bulunmak için yapılan sembolik bir ibadet olarak kabul görülür. Örneğin Ekim 2022'de Slovakya'da bar saldırısı düzenleyen Juraj Krajčík

ve Buffalo'da saldırı düzenleyen Peyton Gendron, bu panteondan ilham almış; Krajčık, manifestosunda Terrorgram'a teşekkür ettikten sonra ağ tarafından hızla "Aziz" ilan edilmiştir.

Aynı kültik tapınma ve şiddetin kutsallaştırılması durumu, kadın düşmanı incel topluluklarında da yoğun olarak mevcuttur. 2014 yılında Isla Vista'da katliam gerçekleştiren Elliot Rodger, incel forumlarında "Aziz Elliot" (Saint Elliot) olarak anılmakta ve bu alt kültürde kadınlara yönelik şiddet uygulamak "ER'a gitmek" (going ER) terimiyle ifade edilmektedir. İncel topluluklar, toplumdaki dışlanmışlık statülerini ve erkeklik krizlerini aşmak için Rodger gibi figürleri kült bir lidere dönüştürerek eylemlerini yüceltmektedir. Nitekim Türkiye'deki Kahramanmaraş saldırısının faili İsa Aras'ın da Elliot Rodger görseli kullanarak bu estetiğe atıfta bulunması, küresel kültleşmenin yerel yansımasıdır.

İnternet Folkloru

İnternet folkloru, dijital ortamlarda kullanıcıların ortaklaşa ürettiği şehir efsaneleri, memler, kurgusal korku hikayeleri ve alt kültürel şakalardan oluşur. Geleneksel halkbiliminde efsaneler sadece anlatılan hikayeler değildir; aynı zamanda insan davranışlarını şekillendiren "eylem haritalarıdır". İnternet folklorunun şiddete dönüşmesi "gösterim" kavramıyla açıklanır. Gösterim, dijital bir efsanenin, kurgunun veya anlatının gerçek hayatta canlandırılması, yani "anlatıdan eyleme geçilmesi" demektir. Yabancılaşmış bireyler, bu dijital efsanelere fiziksel şiddet eylemleriyle katılarak o efsanenin bir parçası olmaya çalışırlar.

Anarşist ve nihilist gençlerin dijital ekosistemlerde radikalleşmesinde, okült örgütler ve Azizler Kültürü'nün yanı sıra, kurgusal internet efsaneleri etrafında oluşan dijital kültlerin de büyük bir etkisi vardır. İnternet efsanelerinin etrafında şekillenen kült benzeri inançlar, gençleri gerçek dünyada vahşi şiddet eylemlerine yönlendirebilmektedir. Bunun en çarpıcı örneği, 2014 yılında ABD'de 12 yaşındaki iki kızın, Anissa Weier ve Morgan Geysler'in, bir sınıf arkadaşlarını ormana götürüp 19 kez bıçakladığı "Slender Man bıçaklama olayı"dır. Saldırgan çocuklar, bu korkunç eylemi internette okudukları tamamen kurgusal "Slender Man" karakterinin müritleri, yani vekilleri olmak ve onu fiziksel dünyaya çağırmak amacıyla gerçekleştirmişlerdir. Bu kanlı olay, anonim olarak üretilen kurgusal efsanelerin, gerçeklikle bağını koparmış gençler için ölümcül bir eylem haritasına dönüşebileceğini açıkça göstermektedir.

Yine Aralık 2024'te ABD'de okul saldırısı düzenleyen 15 yaşındaki Natalie Rupnow, Columbine saldırganı Eric Harris ile aynı tişörtü giydiği bir fotoğrafını internette paylaşarak bu folklorik efsaneye "gösterimsel" olarak katılmıştır.

Ekim 2024'te Malezya'daki Bandar Utama okul bıçaklama olayı ve Kasım 2025'te Endonezya'daki Cakarta okul bombalama girişimi, failerin internet folkloruna ait popüler referansları, giyim tarzlarını ve replika silahları kullanarak efsaneyi gerçek hayatta canlandırdığı uluslararası "gösterim" vakalarıdır.

Kıyametçi (Eskatolojik) Komplo Teorileri

Kıyametçi komplo teorileri, geleneksel Hristiyanlığın İncil'deki Vahiy Kitabı'nda yer alan "dünyanın sonu, nihai yargı günü ve iyilerle kötüler arasındaki kozmik savaş" temalarını günümüzün seküler siyasi olaylarına uyarlayan inanç sistemleridir.

Bu teoriler, dünyadaki ekonomik, sosyal ve tıbbi krizlerin arkasında dünyayı yok etmeye çalışan şeytani ve gizli bir elitin derin devlet/cabal yapısı olduğunu savunur. İnananlar, kendilerini yaklaşan "Kıyamet" veya "Fırtına" öncesinde dünyayı arındırmakla görevli kutsal savaşçılar veya seçilmiş peygamberler olarak görürler. Dünyayı o kadar yozlaşmış görürler ki, iyileştirmek yerine bir felaketle tamamen yıkılmasını arzularlar.

QAnon, “Fırtına” ve 6 Ocak Kongre Baskını:

QAnon, küresel bir elit çetesinin (cabal) çocuk ticareti yaptığına, şeytana taptığına ve dünyayı kontrol ettiğine inanan dijital bir kıyamet kültürüdür. Bu komplo teorisi, “Fırtına” (The Storm) veya “Büyük Uyanış” adını verdikleri, elitlerin yargılanacağı ve infaz edileceği bir “kıyamet gününü” bekler. Eski ABD Başkanı Donald Trump'ı bu kötülükle savaşan “mesih” benzeri bir figür olarak yüceltirler. QAnon takipçilerinin inançları sanal dünyada kalmamış, 6 Ocak 2021 ABD Kongre Binası baskınında “QAnon Şamanı” olarak bilinen Jacob Chansley'in önderliğindeki kalabalıkların şiddet eylemlerine dönüşmüştür.

Covid-19, Biyolojik Silahlar ve Tren Sabotajı (Eduardo Moreno):

Pandemi döneminde QAnon ve benzeri kıyametçi gruplar, virüsün veya aşılardan seçkinler tarafından insanlığı kontrol etmek veya yok etmek için üretilmiş bir “biyolojik silah” olduğuna inanmıştır. Nisan 2020'de Los Angeles'ta Eduardo Moreno adlı bir makinist, Covid-19 hastalarına yardım için limana demirleyen ABD Donanması'na ait *USNS Mercy* hastane gemisinin aslında bir hükümet komplosunun parçası olduğuna (hükümetin devralınmasıyla ilgili olduğuna) inanarak, gemiye zarar vermek amacıyla kullandığı treni kasıtlı olarak raydan çıkarmıştır.

Doğa Olaylarının (İklim) Silahlaştırılması Paranoyası:

Kıyametçi komplo teorileri, İncil'deki sel ve felaket tasvirlerini modern iklim olaylarına uyarlar. Ekim 2024'te ABD'de yaşanan Helene ve Milton kasırgaları, komplo teorisyenleri tarafından ekolojik bir felaket olarak değil, hükümetin sivilleri cezalandırmak, nüfusu azaltmak ve aldatmak için kontrol ettiği “hava silahları” veya “jeomühendislik” saldırıları olarak yorumlanmıştır. Bu kıyametçi hezeyanlar, hava durumunu bildiren meteorologlara yönelik ölüm tehditlerine kadar varmıştır.

Üçüncü Bölüm: Neden Gençlerimiz Anarşist Nihilist Şiddet Dalgasına Kapılıyor?

Kült, okült ve anarşist/nihilist inançların gençler üzerinde bu kadar dönüştürücü ve ölümcül etkili olmasının temelinde derin psikolojik ve sosyolojik mekanizmalar yatmaktadır. Şiddet içeren aşırıcılık, ideolojik, dini veya siyasi hedeflere ulaşmak amacıyla şiddetin onaylanması, savunulması ve bizzat uygulanması olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde radikalleşme ve şiddet eylemlerinin anlaşılmasında, bireylerin yalnızca psikopatolojik sorunlara sahip oldukları yönündeki indirgemeci yaklaşımlar terk edilmiş; bunun yerine bireyin sosyal bağlamı, psikolojik ihtiyaçları ve ideolojik anlatıların kesişimini inceleyen teoriler ön plana çıkmıştır. Özellikle geçiş dönemindeki gençlerin nihilist aşırıcılığa ve radikal gruplara çekilmesinde, bireyin psikososyal süreçlerle yaşadığı anlam kaybının ve umutsuzluk algısının önemli olduğu söylenebilir. Bu nedenle nihilist radikalleşme yollarının ilki olarak anlam arayışı ve umutsuzluk algısını ele alınacaktır.

Birinci Basamak: Anlam, Aidiyet ve Yabancılaşma

Gençlik dönemi, bireyin kimliğini kurmaya, toplum içinde bir yer edinmeye, tanınmaya ve saygı görmeye en fazla ihtiyaç duyduğu evredir. Bu nedenle iş arayan, eş arayan, eğitimden kopmuş, aile içinde ihmal edilmiş ya da sosyal çevresinde dışlanmış gençler, anlam arayışının en yoğun yaşandığı demografik gruplardan biridir. Hayata tutunacak güçlü bir hedef, güvenilir bir aidiyet ve geleceğe dair umut bulamayan gençlerde derin bir yalnızlık, yabancılaşma ve hiçlik duygusu ortaya çıkar. Sosyolojik anlamda bu durum “anomi” olarak tanımlanabilir. Anomi, bireyin toplumun kuralları, değerleri ve kurumlarıyla bağının zayıflaması; kendisini düzenin dışında, sahipsiz ve anlamsız hissetmesidir.

Radikalleşme süreçlerinde bu anlam boşluğu son derece kritik bir rol oynar. Psikolojik araştırmalar, şiddete yönelen bireylerin çoğu zaman sadece ideolojik metinlerden değil, aynı zamanda “önemli olma”, “bir varlık gösterme”, “saygı görme” ve “iz bırakma” arzusundan beslendiğini göstermektedir. Anlam arayışı teorisi de tam olarak bu noktaya işaret eder. Birey, kendisini değersiz, görünmez veya başarısız hissettiğinde, ona yeniden önem duygusu kazandıracak anlatılara daha açık hale gelir. Bu anlatılar bazen dini, bazen ideolojik, bazen de nihilist, okült ve yıkıcı biçimler olabilir.

Kült ve okült gruplar, özellikle toplumdan dışlanmış, yalnızlaşmış ve başarısızlık hissi yaşayan gençlere alternatif bir kimlik ve aidiyet alanı sunar. Bu gruplar, gençlere kendilerini “sistemin dışındaki seçkinler”, “uyanmış insanlar” veya “üstün varlıklar” gibi hissettiren sahte bir anlam dünyası kurar. Böylece genç, kendi hayatındaki başarısızlığı kişisel bir yetersizlik olarak değil, “yozlaşmış sistemin” sonucu olarak yorumlamaya başlar. Bu yorum, ona narsistik bir rahatlama sağlar. Artık sorun kendisinde değil, bütün dünyadadır. Bu nedenle dünya reddedilmeli, toplum küçümsenmeli, kurumlar yok sayılmalı ve mevcut düzen bütünüyle çürümüş ilan edilmelidir.

Nihilist şiddet ağları tam da bu kırılgan psikolojik zeminde etkili olur. Geleneksel ideolojiler gençlere çoğu zaman uzun vadeli bir dava, örgütlü mücadele ve politik hedef sunarken; yeni nihilist ve okült ağlar daha karanlık, daha kişisel ve daha yıkıcı bir vaat sunar. Bu vaat, “dünyayı düzeltmek” değil, “dünyadan intikam almak” üzerine kuruludur. Sosyal olarak yalıtılmış, depresyonla mücadele eden, akran zorbalığına uğramış, aile içinde ihmal veya travma yaşamış gençlere şiddet yoluyla karanlık bir şöret, güç ve görünürlük teklif edilir. Böylece sıradan hayatında hiçbir etki yaratamadığını düşünen genç, yıkım yoluyla “tarihe geçebileceği” yanılgısına kapılır.

O9A gibi yapılar, “Azizler Kültürü” ya da benzeri çevrimiçi nihilist şiddet ağları, bu anlam boşluğunu istismar etmektedir. Bu ağlar, gençlere sıradan hayatlarında bulamadıkları sahte bir üstünlük, kontrol ve kader duygusu verir. Faillerin “aziz” ilan edilmesi, manifestoların kutsal metin gibi dolaşıma sokulması, saldırıların performans gibi sunulması ve failerin dijital alt kültürlerde kahramanlaştırılması bu mekanizmanın parçalarıdır. Böylece kurbanlık duygusu içinde sıkışmış genç, kendisini bir anda “tarihi değiştirecek”, “sisteme meydan okuyacak” veya “çürümüş dünyayı cezalandıracak” bir figür olarak hayal etmeye başlar.

Bu süreçte distopik ve ütöpk söylemler iç içe geçer. Genç bir yandan dünyanın bütünüyle bozulduğuna, insanlığın çürüdüğüne ve toplumun anlamsızlaştığına inanır. Diğer yandan bu çöküş içinde kendisine özel, seçilmiş ve üstün bir rol biçer. Böylece nihilizm ile narsizm birleşir. Kişi hiçbir değere inanmadığını söyler; fakat aynı anda kendi yıkıcı eylemine olağanüstü bir anlam yükler. Bu, radikalleşmenin en tehlikeli eşiklerinden biridir. Çünkü genç artık sadece öfkeli değildir; öfkesini tarihsel, metafizik veya kozmik bir görev gibi anlamlandırmaya başlamıştır.

Günümüz gençleri bu kırılganlıkla, daha ağır küresel krizlerin ortasında karşı karşıya kalmaktadır. İklim değişikliği, salgın hastalıklar, ekonomik eşitsizlik, gelecek güvencesinin zayıflaması, kurumlara duyulan güvenin azalması ve dijital yalnızlık, gençlerde ciddi bir varoluşsal kaygı üretmektedir. Bu nedenle yalnızlık artık sadece bireysel bir duygu değil, yaygın bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Aile, okul, dini kurumlar, siyaset ve sivil toplum gençlere güçlü bir anlam, aidiyet ve gelecek duygusu sunmadığında, bu boşluk karanlık ağlar tarafından doldurulmaktadır.

Arda K. ve Semih Ç. gibi örneklerde de bu dinamiğin izleri görülebilir. Bu vakalarda yalnızlık, içe kapanma, dışlanmışlık, dijital alt kültürlerle yönelme ve karanlık bir anlam arayışı birbirine

eklemlenmiştir. Burada mesele yalnızca bireysel psikopatoloji ya da tekil sapma değildir. Daha geniş bir anlam krizinden söz etmek gerekir. Genç, ana akım toplumda kendisine yer bulamadığında, dijital şiddet ağları ona sahte bir aidiyet ve yıkıcı bir önem duygusu sunar. Bu nedenle radikalleşmeyi sadece ideolojik ikna süreci olarak değil, aynı zamanda bozulmuş bir anlam arayışı olarak da okumak gerekir.

Sonuç olarak nihilist ve okült radikalleşme, gençlerin anlam, aidiyet, statü ve tanınma ihtiyacını istismar eden yeni bir şiddet biçimidir. Bu ağlar, gençlere gerçek bir hayat amacı sunmaz; onların yaralarını, yalnızlıklarını ve değersizlik duygularını yıkıcı bir fanteziye dönüştürür. Bu nedenle mücadele sadece güvenlikçi tedbirlerle sınırlı kalmaz. Aileden okula, psikolojik destek mekanizmalarından dijital platformlara, dini ve sivil yapılardan yerel yönetimlere kadar geniş bir önleme ekosistemi kurulmalıdır. Gençlere sahte üstünlük ve karanlık şöhrat vaat eden ağların karşısına, gerçek aidiyet, umut, anlam ve onurlu bir gelecek duygusu çıkarılmadıkça bu yeni radikalleşme biçimini anlamak ve önlemek mümkün olmayacaktır.

İkinci Basamak: Umutsuzluk Hissi

Gençlerin kendilerini önemsiz, marjinalleşmiş ve umutsuz hissetmeleri, radikalleşme süreçlerinde bir katalizör işlevi görür. Akran zorbalığına maruz kalan, sosyal olarak yalnızlaşan ya da ekonomik yoksunluk nedeniyle geleceğe dair umudunu kaybeden gençler, dışlanmışlık duygusunu aşmak için radikal gruplara yönelebilir. Bu gruplar, yalnızca ideolojik bir çerçeve sunmaz; aynı zamanda onlara ana akım toplumda bulamadıkları aidiyet duygusunu, kardeşlik hissini, görünür olma imkanını ve net bir amaç fikrini vaat eder. Böylece kendisini değersiz, yalnız veya sahipsiz hisseden genç için radikal grup, geçici de olsa bir anlam, statü ve korunma alanına dönüşür.

Günümüzde özellikle genç kuşaklar, yalnızca bireysel sorunlarla değil, aynı zamanda daha geniş toplumsal ve ekolojik krizlerle de yüzleşmektedir. Gezegenin insan eliyle tahrip edildiğine dair artan farkındalık ve hayatı iyileştirmek amacıyla kurulan siyasal, ekonomik ve toplumsal kurumların çoğu zaman geniş kitleler için eşitsizlik, güvencesizlik ve yabancılaşma ürettiğinin görülmesi, kolektif bir umutsuzluk duygusunu beslemektedir. Bu tür gerçekliklere erken yaşlardan itibaren sürekli maruz kalmak, gençlerde kaygı, depresyon ve geleceksizlik hissini derinleştirebilmektedir. Bu bağlamda absürdizm ve nihilizm gibi felsefi yaklaşımların popülerleşmesi tesadüf değildir. Çünkü bu düşünceler, anlamsızlık ve belirsizlik karşısında bireye ya bir kabullenme biçimi ya da zihinsel bir kaçış alanı sunar. Dolayısıyla bu felsefelerin yaygınlaşması, yalnızca entelektüel bir eğilim değil, aynı zamanda çağdaş dünyanın yarattığı psikolojik ve toplumsal baskılara verilen bir tepki olarak da okunabilir.

2025 yılı Ağustos ayında, ABD bilimsel dergisi PLOS One'da yayımlanan ve 40'tan fazla ülkede milyonlarca kişinin katıldığı anketlere dayanarak hazırlanan bir makale, gençlerin en düşük yaşam memnuniyetine sahip yaş grubu haline geldiğini ortaya koydu. Çalışmaya göre, yakın zamana kadar mutluluk eğrisi çocukluk ve gençlik dönemlerinde yüksek, orta yaşta düşük ve yaşlılıkta yeniden yüksek olmak üzere belirgin bir desen izlerken bugün, geçmişte en mutlu ikinci grup olan gençler, mutluluk düzeyi düşen tek grup haline geldi. Bu eğilimden en fazla etkilenen kesim ise 12-24 yaş aralığındaki bireylerdir.⁷

Son yıllarda yapılan anketler, gençlerin demokrasiye yönelik ilgisinin ciddi biçimde azaldığını ve siyasal kurumlara duyulan güvenin tarihsel olarak düşük seviyelere yaklaştığını

⁷ Ana Galvañ ve Daniel Soufi, "A Generation in Crisis: Why Young People Are So Unhappy," *EL PAÍS English*, 12 Ekim 2025, erişim 31 Mayıs 2026, <https://english.elpais.com/health/2025-10-12/a-generation-in-crisis-why-young-people-are-so-unhappy.html>.

göstermektedir.⁸ Bu durum, yalnızca siyasal bir ilgisizlik olarak değil, daha derin bir toplumsal hayal kırıklığının sonucu olarak okunmalıdır. Gençler, mevcut kurumların sorunları çözebileceğine dair inançlarını yitirdikçe, umut yerini alaycılığa ve karamsarlığa bırakmaktadır. Özellikle çevrimiçi kültürde yaygınlaşan ironik, küçümseyici ve umutsuz dil, bu ruh halini daha da görünür kılmaktadır. Böylece gençler, değişimin mümkün olduğuna inanmadıkları için siyasal katılımdan, toplumsal mücadeleden ve bireysel çabadan uzaklaşmaktadır. Başka bir deyişle, genç kuşakların pasifliği tembellikten değil, sistemin gerçekten değişebileceğine dair inancın zayıflamasından kaynaklanmaktadır.

Hayatınız boyunca size “yeterince çalışırsanız her şey olabilirsiniz” denildiğini, fakat yetişkinliğe adım attığınızda konuttan sağlığa, eğitimden temel ihtiyaçlara kadar neredeyse her şeyin erişilemez hale geldiğini keşfettiğinizi düşünün. Z kuşağının miras aldığı dünya, özgürlük ve fırsat vaatlerinden çok ekonomik güvencesizlik, iklim krizi, siyasal tıkanmışlık ve sürekli felaket hissi üreten bir dijital kültürle tanımlanmaktadır.

Bu nedenle birçok genç, içinde yaşadığı sorunların yalnızca kendi bireysel başarısızlıklarından kaynaklanmadığını düşünmektedir. Aksine, önceki nesillerin kurduğu ve yönettiği kurumların ekonomik krizleri, salgınları, iklim sorununu ve toplumsal eşitsizlikleri yönetmekte başarısız olduğunu görmektedir. Daha da önemlisi, siyasi liderlerin bu krizlere çözüm üretmek yerine çoğu zaman korku, öfke ve kutuplaşma üzerinden kitleleri yönlendirmeyi tercih ettiğine tanık olmaktadır.

Bu ortamda siyaset, ortak sorunlara çözüm aranan bir alan olmaktan çıkıp herkesin birbirini alt etmeye çalıştığı bir mücadele sahasına dönüşmektedir. Kutuplaşma, her tartışmayı bir hesaplaşmaya, her uzlaşma girişimini ise ihanet gibi görülen bir tavra çevirmektedir. Öfke, kamusal hayatın temel dili haline gelirken, politikacılar da bu öfkeyi sürekli yeniden üreterek kendi güçlerini korumaya çalışmaktadır.

Sosyal medya ise bu ruh halini daha da derinleştirmektedir. Gençler, bir yandan felaket haberlerine sürekli maruz kalırken, diğer yandan kendilerini sürekli başarılı, bilinçli, politik, duyarlı ve etkileyici görünmek zorunda hissettikleri bir performans alanında yaşamaktadır. Bu dijital kültürde samimiyet çoğu zaman zayıflık gibi algılanmakta, alaycılık ödüllendirilmekte, iyimserlik ise saf ya da utanç verici bir tutum olarak görülmektedir.

Dolayısıyla gençler demokrasiye baktıklarında, vaatlerin tutulduğu, sorunların çözüldüğü ve insanların gerçekten temsil edildiği bir sistem görmekte zorlanmaktadır. Bunun yerine, herkesin konuştuğu ama kimsenin dinlemediği, krizlerin ertelendiği, öfkenin büyütüldüğü ve değişim umudunun sürekli aşındırıldığı bir çıkmaz görmektedir. Bu yüzden demokrasiden uzaklaşmaları basit bir ilgisizlik ya da apolitiklik olarak yorumlanamaz. Asıl mesele, gençlerin demokrasinin değerini bilmemesi değil, demokrasinin kendi hayatlarında somut bir iyileşme yaratabileceğine dair inançlarını kaybetmeleridir. Gençler inançlarını kaybettikçe daha öfkeli hale gelmektedir.

Üçüncü Basamak: Ahlaki Kopuş ve İnsanlıktan Çıkarma Estetiği

Umutsuzluk içindeki gençler için radikal gruplar, şiddeti yalnızca bir eylem biçimi olarak sunmaz; onu sıradan, sıkıcı ve değersiz görülen hayata karşı heyecan verici bir “macera”, hatta ihtişamlı bir varoluş sahnesi haline getirir. Hayatında anlam, başarı ve aidiyet bulamayan genç,

⁸ Seona Maskara, “We Have the Least Amount of Agency in Our Future, but the Most Future to Live’: Youth Share Their Distrust of Democracy,” *CIRCLE*, 25 Mart 2026, erişim 31 Mayıs 2026, <https://circle.tufts.edu/latest-research/we-have-least-amount-agency-our-future-most-future-live-youth-share-their-distrust>.

bu anlatılar içinde artık yalnızca dışlanmış, ezilmiş veya kurban edilmiş biri değildir. Kendisine yeni bir rol verilir: savaşçı, intikam alıcı, seçilmiş kişi ya da kurtarıcı.

Radikal grupların etkisi tam da burada başlar. Bu gruplar gençlere hem distopik hem de ütopyik anlatılar sunar. Distopik anlatı, dünyanın çökmekte olduğunu, toplumun yozlaştığını, ırkın, milletin, dinin ya da insanlığın yok oluşa sürüklendiğini söyler. Ütopyik anlatı ise bu çöküşten sonra kurulacak kusursuz düzeni vaat eder. Böylece genç birey, kendi kişisel öfkesini ve başarısızlık duygusunu daha büyük bir tarihsel görevin parçası gibi görmeye başlar. Artık yaşadığı acı yalnızca kişisel bir sorun değildir; ona göre bu acı, büyük bir savaşın, kutsal bir davanın veya yaklaşan kıyametin işaretidir.

Bu nedenle radikalleşen genç, şiddeti çoğu zaman basit bir suç olarak değil, kendi varlığını anlamlı kılacak bir eylem olarak algılar. Önemsizlik duygusunu aşmanın yolu, kendisini tarihin akışını değiştirecek bir figür olarak hayal etmekten geçer. Kendi hayatında bir değer üretemeyen genç, radikal anlatıların içinde kendisine sahte ama güçlü bir değer atfeder. Bu değer çoğu zaman “kutsal görev”, “nihai savaş”, “arınma”, “intikam” veya “yeni bir düzen kurma” fikri etrafında şekillenir.

Kültler, okült şiddet ağları ve nihilist radikal çevreler ise bu süreci daha da tehlikeli hale getirir. Çünkü bu yapılar, radikalleşen bireyin içsel ahlaki pusulasını zamanla devreden çıkarır. Albert Bandura'nın “ahlaki çözülme” kavramıyla ifade ettiği gibi, fail önce kendi eylemini meşrulaştırır; ardından kurbanı insan olmaktan çıkarır ve sonunda şiddeti ahlaken kabul edilebilir bir davranış gibi görmeye başlar. Böylece öldürme, yaralama veya yok etme fikri, failin zihninde sıradan bir kötülük olmaktan çıkar; sözde gerekli, kaçınılmaz ve hatta yüce bir görev gibi kodlanır.

Bu noktada dil belirleyici bir rol oynar. Şiddet çoğu zaman önce kelimelerde başlar. İnsanlar önce “düşman”, “hain”, “pislik”, “haşere”, “böcek” veya “yok edilmesi gereken varlıklar” olarak tanımlanır. Bu dil, kurbanla fail arasındaki insani bağı koparır. Empati ortadan kalktığında, şiddetin önündeki ahlaki eşik de düşer. Sürekli karanlık, nefret, kıyamet, yok oluş ve insan düşmanlığı üreten karanlık dijital ağlara maruz kalan genç zihinlerin sağlıklı bir ahlaki dengeyi koruması giderek zorlaşır.

Arda K.'nin manifestosunda insanları “böcekler”, “hamamböcekleri” ve “haşereler” olarak tanımlaması ya da İsa Aras'ın genel insan düşmanlığı içeren beyanları, bu ahlaki kopuşun açık örnekleridir. Burada kurban artık bir insan olarak görülmez. Onun ailesi, hikayesi, acısı, korkusu ve hayatı silinir. Geriye yalnızca yok edilmesi gereken bir nesne kalır. Bu nedenle radikalleşme yalnızca ideolojik bir dönüşüm değildir; aynı zamanda dilin, ahlakın ve insan algısının bozulmasıdır.

Sonuçta radikal gruplar, umutsuz gençlere sahte bir anlam, sahte bir kahramanlık ve sahte bir ihtişam sunar. Fakat bu anlamın merkezinde hayatı çoğaltmak değil, hayatı yok etmek vardır. Genç birey kendisini kurtarıcı olarak hayal ederken, aslında insanı değersizleştiren, merhameti yok eden ve şiddeti kutsallaştıran karanlık bir ahlaki evrene hapsolür. Bu yüzden gençlerin radikalleşmesini anlamak için yalnızca örgütleri, ideolojileri veya dijital ağları değil; aynı zamanda anlam arayışını, değersizlik duygusunu, dilin bozulmasını ve ahlaki çözülmeyle birlikte ele almak gerekir.

Dördüncü Basamak: Motivasyonel Dengesizlik ve Şiddeti Meşrulaştırma

Motivasyonel dengesizlik, kişinin bir ihtiyacının diğer bütün ihtiyaçlarının önüne geçmesi durumudur. Örneğin bir genç, anlamlı olma, değer görme veya önemli hissetme ihtiyacını aşırı

derecede büyütebilir. Bu ihtiyaç o kadar baskın hale gelir ki güvenlik, hayatta kalma, ahlaki sınırlar ve toplum kuralları ikinci plana düşer.

Bu durumda şiddet, bireyin gözünde zamanla meşru bir eylem gibi görünmeye başlar. Öncelikle kişi, normalde onu durduracak ahlaki ve toplumsal sınırları önemsememeye başlar. İnsanlar genellikle farklı ihtiyaçlarını dengeleyerek hareket ederler. Ancak anlam ve önem arayışı her şeyin önüne geçtiğinde, kişi kendi can güvenliğini, başkalarına zarar vermeme ilkesini veya toplumun koyduğu kuralları göz ardı edebilir. Böylece şiddete karşı var olan ilk psikolojik engel zayıflar.

İkinci aşamada birey, şiddeti haklı gösteren anlatılara daha kolay inanır. Aşırı ideolojiler, normalde suç sayılan bir eylemi yüce bir amaca hizmet eden kutsal bir görev gibi sunar. Sivillere saldırmak, bir davayı savunmak; ölmek ya da öldürmek ise onur, fedakarlık veya kahramanlık olarak yeniden anlamlandırılır. Böylece şiddet, bireyin zihninde ahlaki bir sorun olmaktan çıkar.

Üçüncü aşamada ise kişi, şiddet yoluyla değer kazanacağını düşünmeye başlar. Aşırı gruplar, şiddeti ve kişinin kendi hayatını feda etmesini sadakatin en büyük kanıtı olarak gösterir. Birey, böyle bir eylem yaptığında saygı göreceğine, unutulmayacağına veya büyük bir anlam kazanacağına inanır. Hapis, ölüm veya toplumsal dışlanma gibi bedeller bile bu gözde büyütülen “değer kazanımı” karşısında önemsizleşir.

Sonuçta şiddet, birey için sapkın bir davranış değil, kendini kanıtlama ve varoluşuna anlam verme yolu haline gelir. Motivasyonel dengesizlik tam da bu noktada tehlikeli hale gelir. Çünkü kişi artık şiddeti yanlış bir eylem olarak değil, kendisine değer kazandıracak meşru bir araç olarak görmeye başlar.

Savunmasız Kimliklerin Dijital Ortamlarda Avlanması

Nihilist ve şiddet yanlısı çevrimiçi ağlar, özellikle kırılğan gençleri hedef alır. Sosyal gücü zayıf olan, dışlanmış hissedenden veya yardım istemekten çekinen gençler bu ağlar için daha kolay hedef haline gelir. LGBTQ+ gençleri, ırksal azınlıklara mensup gençler, psikolojik sorunlar yaşayanlar veya yoğun yalnızlık hissedenler bu risk grubuna dahildir.

Bu ağlar, gençlerin zaten yoğun biçimde bulunduğu dijital alanlarda faaliyet gösterir. Roblox, Minecraft, Twitch, Discord ve ana akım sosyal medya platformları bu nedenle önemli avlanma sahalarına dönüşür. Ayrıca gerçek suç içeriklerine, seri katillere, kanlı görüntülere, karanlık mizaha veya şok edici içeriklere ilgi duyan gençler de özel olarak hedeflenir.

Ağa çekme süreci doğrudan şiddet çağrısıyla başlamaz. Önce güven ilişkisi kurulur; ağ üyeleri gençlerle arkadaşlık ya da sahte romantik ilişkiler geliştirir. Bu süreç grooming, yani çevrimiçi istismar amaçlı hazırlama süreci, olarak adlandırılır. Genç kendisini anlaşılmış, kabul edilmiş ve özel hisseder. Daha sonra iletişim kapalı platformlara taşınır; Discord, Telegram ve benzeri alanlar bu amaçla kullanılır. Böylece genç ailesinden, okul çevresinden ve dış dünyadan yavaş yavaş koparılır.

Bu ağlarda şiddet bir oyun gibi sunulur. Zorbalık, tehdit ve suç eylemleri eğlenceli bir meydan okuma gibi gösterilir. Statü ve itibar, kişinin ne kadar cesur, acımasız veya sınır tanımaz davrandığına göre belirlenir. Gençler bu sanal topluluklarda görünür olmak ister. Akranlarını etkilemek, saygı görmek veya korku uyandırmak için daha ileri eylemlere teşvik edilir.

Bu ortamların kendi içinde bir hiyerarşisi vardır. Bu hiyerarşi bazen bir lise kantinindeki masa düzenine benzer. En görünür, en sert ve en uç davranışları sergileyenler daha fazla itibar

kazanır. Clout kültürü, yani çevrimiçi itibar ve görünürlük arayışı, tam da burada devreye girer. Gençler, sanal topluluk içinde yerlerini korumak için rekabete sokulur.

Memler, karanlık mizah ve şiddet estetiği bu süreci daha cazip hale getirir. Soyjak gibi meme kültürleri, sadizmi sıradanlaştırır. Aşağılama, tehdit ve insanlıktan çıkarma dili eğlenceli bir isyan biçimi gibi sunulur. Böylece genç, şiddeti önce mizah olarak görmeye başlar. Zamanla bu mizah, ahlaki duyarlılığı zayıflatır.

Bir sonraki aşama duyarsızlaştırmadır. Gençler sürekli olarak kanlı videolara, hayvanlara yapılan işkencelere, terör infazlarına ve ağır şiddet görüntülerine maruz bırakılır. Amaç, empati duygusunu aşındırmaktır. Zamanla vahşet normalleşir. Acı, ölüm ve zarar verme fikri sıradan bir çevrimiçi içerik gibi algılanmaya başlar.

Daha sonra gençlerden gruba bağlılıklarını kanıtlamaları istenir. Kendilerine zarar vermeleri, hayvanlara zarar vermeleri veya küçük suç eylemlerine katılmaları talep edilebilir. Bazı durumlarda cinsel içerikli görüntüler de istenir. Genç bu görüntüleri paylaştığında artık ağın elinde bir baskı aracına dönüşür.

Bu noktada şantaj mekanizması devreye girer. Ağ yöneticileri, elde ettikleri görüntüleri veya kayıtları kullanarak genci tehdit eder. Ailesine, okuluna veya çevresine ifşa edilme korkusu, genci daha ağır eylemlere sürükler. Böylece genç, çıkış yolu olmadığını düşünmeye başlar. Kundaklama, saldırı, intihar, cinayet veya okul saldırısı gibi geri dönüşü olmayan eylemlere zorlanabilir.

Bu süreç yalnızca bireysel bir sapma değildir; dijital çağın daha geniş kriz ortamıyla da ilişkilidir. Dijital yankı odaları, aşırı bilgi akışı ve çevrimiçi yanlış bilgilendirme, gençlerin dünyayı algılama biçimini derinden etkilemektedir. Sürekli kriz haberlerine, çelişkili bilgilere ve kutuplaştırıcı içeriklere maruz kalan gençler, hakikat fikrine karşı kuşku geliştirebilir.

Bu kuşku zamanla anlam kaybına dönüşebilir. Bazı gençler için bilgi bütünüyle öznel görünmeye başlar. Gelecek karanlık, toplum sahte, insanlık ise umutsuz bir varlık alanı gibi algılanır. Bu düşünce, nihilist eğilimleri güçlendirir. Hayatın anlamı olmadığı fikri, gençlerin zihninde daha kolay yer bulur.

Bu nihilist eğilimler yalnızca düşünce düzeyinde kalmaz. Gençlerin mizahında, çevrimiçi dilinde ve sosyal medya davranışlarında da görünür hale gelir. Felaketlerle alay etmek, umutsuzluğu mizaha çevirmek ve her türlü inancı saf ya da komik göstermek yaygınlaşır. Bu tavır çoğu zaman bir savunma mekanizmasıdır. Fakat aynı zamanda derin bir anlam kaybını, güvensizliği ve toplumsal kopuşu da gösterir.

Dijital çağda kùltler ve aşırı fikirler algoritmalar sayesinde daha hızlı yayılır. Filtre balonları ve yankı odaları, gençleri benzer içeriklerle sürekli karşı karşıya bırakır. Genç, zamanla farklı görüşlerle temasını kaybeder. Aynı dil, aynı mizah, aynı öfke ve aynı karanlık dünya görüşü içinde sıkışır.

Bu alt kültürler, modern oyun kültüründen de yoğun biçimde yararlanır. Kanlı şiddet, bir video oyunu estetiği içinde sunulur. Eylemler birinci şahıs nişancı oyunlarını hatırlatan bir dille anlatılır. Taktikler, hedefler ve silahlar puanlanır. Fail, kendisini bir oyunun kahramanı gibi kurgular.

Canlı yayınlanan saldırılar bu mantığın en açık örnekleridir. Eskişehir saldırısının faili gibi örneklerde, kamera açılarak eylem bir performans dönüşür. Amaç yalnızca zarar vermek

değildir. Aynı zamanda izlenmek, konuşulmak ve taklit edilmek istenir. Fail, adeta yüksek skor elde etmeye çalışan bir oyuncu gibi davranır.

Bu nedenle çevrimiçi şiddet ağları sadece propaganda üretmez; aynı zamanda gençlerin duygu dünyasını, ahlaki sınırlarını ve gerçeklik algısını dönüştürür. Şiddet önce mizah haline gelir. Sonra oyunlaştırılır. Ardından itibar kazanmanın aracı olur. En sonunda gerçek dünyada uygulanabilecek bir eylem seçeneğine dönüşür.

Böylece bilişsel radikalleşme derinleşir. Genç, şiddeti artık anlamsız bir kötülük olarak görmez. Onu kendini kanıtlama, intikam alma, görünür olma veya bir topluluğa ait olma yolu olarak algılamaya başlar. Bu aşamadan sonra radikalleşme yalnızca fikir düzeyinde kalmaz; davranışa dönüşme riski ciddi biçimde artar.

Sonuç: Geleceğe Yönelik Tehditler ve Çözüm Arayışları

Geçmişin “yakala veya öldür” stratejilerine dayalı geleneksel terörle mücadele önlemleri, ideolojik temelli ve hiyerarşik yapıya sahip yetişkin terör örgütlerine göre tasarlanmıştır. Bu nedenle günümüzün bireysel hareket eden genç faileri karşısında yetersiz kalmaktadır. Sosyal medyanın hızlandırıcı işlev gördüğü, Roblox veya Discord gibi oyun platformlarında aşırıcılığın “oyunlaştırıldığı” (gamification) ve çocukların 8-10 yaşlarına kadar hedeflendiği bu yeni nesil tehdit karşısında uzun vadeli, yenilikçi ve caydırıcı siyasi adımlara ihtiyaç vardır. Bu krizi durdurabilmek adına acilen hayata geçirilmesi gereken beş temel politika çözümü şu şekilde sıralanabilir:

İdeolojik Kalıpların Ötesine Geçen, Şiddet Dürtülerine Odaklı Yeni Bir Güvenlik Anlayışı

Gençlerin radikalleşmesini önlemenin ilk ve en zorunlu adımı, güvenlik güçlerinin ve politika yapıcılarının aşırıcı ideolojilere dair geleneksel bakış açılarını değiştirmesidir. Günümüz gençleri, belirli bir örgütün (örneğin El-Kaide) katı manifestosuna bağlı kalmaktan ziyade, “birleşik şiddet içeren aşırıcılık” adı verilen karmaşık bir yaklaşımla, birbiriyle çelişen ideolojileri ve kişisel mağduriyetlerini bir araya getirerek kendi dünya görüşlerini yaratmaktadır. Çoğu zaman şiddetin asıl kaynağı ideolojik değil; yalnızlık, zorbalık, ebeveyn ihmali veya romantik/cinsel hüsrana gibi tamamen kişisel faktörlerdir.

Örneğin, Southport saldırganı Axel Rudakubana, terörizm ve okul saldırılarına ilgisi nedeniyle İngiltere'deki önleyici “Prevent” programına üç kez sevk edilmiş; ancak güvenlik güçleri onun eylemlerinde “sabit bir ideoloji” bulamadıkları için vakayı erkenden kapatmıştır. İdeolojinin eksikliği, tehlikenin olmadığı anlamına gelmez; nitekim bu yanlış değerlendirme üç küçük çocuğun hayatına mal olmuştur. Bu sebeple önerilen somut politika; gençlerin şiddete yönelmesinde ideolojiyi merkeze alan silolaşmış bir yaklaşımdan vazgeçilip, şiddetin arkasındaki sistemsel sorunlara ve temel motivasyonlara odaklanan geniş çaplı bir modele geçilmesidir. İstihbarat ve güvenlik güçlerinin ağır müdahaleleri sadece radikalleşme sürecinin en son aşamasına gelmiş şiddet vakalarına saklanmalı, gençler için erken tespit ve niyet okuma süreçleri güvenlik birimlerinden ziyade şiddet ve terör psikolojisinde yetkin olan radikalleşme uzmanlarının yer aldığı bir uzmanlık alanına devredilmelidir.

Güvenlik birimlerimiz ise FBI'ın Davranış Bilimleri Birimi'nin uyguladığı “sembolik analiz” gibi suçlu profileme modelleri üzerinden failerin ritüelistik motiflerini ve kullandıkları ezoterik sembollerini, örneğin O9A veya 764 ağına ait logoları, okumayı öğrenmek zorundadır. Ailelerin, okullardaki psikolojik danışmanların (PDR uzmanları) ve sivil toplumun bu “sızdırma” davranışlarını, yani manifesto yazma veya sosyal medyada tehdit yayınlama gibi işaretleri,

eylem öncesinde fark edebilecek eğitime sahip olması gerekmektedir. Türkiye’de maalesef bu uzmanlıkları yetiştirecek programların olmadığını bilmek gerekir.

Gençlerin Öncülük Ettiği, Organik ve Kapsayıcı Topluluk İniyatiflerinin Desteklenmesi

Radikalleşme mekanizması çoğunlukla gençlerin bir topluluğa ait olma ve bir amaç bulma ihtiyacını sömürerek işler. İkinci somut politika önerisi, bu aidiyet boşluğunu sağlıklı bir şekilde doldurmak için hoşgörüyü ve kapsayıcılığı teşvik eden çevrimiçi girişimleri desteklemektir. Ancak burada kritik bir kural vardır: Bu programlar doğrudan hükümet kontrolünde veya devlet diliyle yürütülen projeler olmamalıdır. Bürokratik dille oluşturulan kamu spotları gençler nezdinde itibar görmemekte, hatta onlara itici gelmektedir.

Bunun yerine, tabandan gelen, doğrudan gençlerin yönettiği projeler desteklenmelidir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin (UNODC) kurduğu “Gençlik Öncülüğünde Eylem Kurulu” bu duruma olumlu bir örnek teşkil etmektedir. Dijital dünyadaki yalan haberlerle ve QAnon gibi radikal yapılarla alay eden ve bizzat Z kuşağı tarafından yönetilen “Kuşlar Gerçek Değil” (Birds Aren't Real) komplo teorisi hareketi, organik mizahın zehirli forumlara nasıl panzehir olabileceğini kanıtlamıştır. Gençlerin radikalleşmeyi önleme politikalarında kendi anlatılarını üretmeleri için fon ve yasal zemin sağlanmalı; bir Güney Afrikalı gençlik liderinin dediği gibi “Çocuklar için, çocuklar olmadan hiçbir şey yapılmamalıdır” ilkesi benimsenmelidir. STK’lar ve belediyeler gençlerin radikalleşmeyi önleyici projelerine her yıl ciddi fonlar ayırmalıdır. Bu fonların ideolojik yaklaşımla değil, tamamen objektif süreçlerle dağıtılması da ayrıca önemlidir.

Ruh Sağlığı, Psikolojik Dayanıklılık ve Ebeveyn Odaklı Önleyici Programlara Büyük Yatırımlar Yapılması

Üçüncü adım, genç radikalleşmesini sadece bir asayiş ihlali olarak değil, kapsamlı bir halk sağlığı ve psikolojik kriz olarak kabul edip bütçeleri bu doğrultuda şekillendirmektir. Yalnızlık, nöroçeşitlilik (otizm teşhisleri vb.), ev içi şiddet veya cinsel doyumsuzluk (ince hareketi gibi) gençleri neo-Nazi gruplarına veya “764” isimli nihilist intihar şebekelerine iten en büyük tetikleyicilerdir. Hükümetler, gençlerin psikolojik dayanıklılığını artıracak önleyici şiddetle mücadele altyapılarına ciddi fonlar ayırmalıdır. Üstelik bu psikolojik yardımlar sadece kliniklerde değil, travmaya duyarlı ekipler aracılığıyla doğrudan gençlerin radikalleştiği çevrimiçi platformlarda sunulmalıdır.

Bu politikanın en önemli ayağı ise ebeveynlerin ve bakım verenlerin eğitilmesidir. Aileler, bu mücadelenin tam merkezinde, birincil savunma hattı olarak konumlandırılmalıdır. İnternetteki aşırıcı grupların “grooming”, yani çevrimiçi istismar amaçlı hazırlama taktikleri tıpkı çocuk istismarcılarının yöntemlerine benzer; önce çocuğu ailesinden izole eder, sonra radikal görevler vererek onu istismar ederler. Ailelerin, çocuklarının karanlık internet mecralarına sürüklendiğini gösteren uyarı işaretlerini anında tanımaları sağlanmalıdır. Hazırlanan rehberler gibi araçlarla ailelere, öfkelenip cezalandırmak yerine şefkatli, açık ve anlayışlı bir iletişim kurarak gençleri aşırıcı grupların elinden geri alma stratejileri öğretilmelidir.

İnternet Ortamında Katı İçerik Denetimi ve Sosyal Medya Algoritma Reformları

Sorunun en büyük hızlandırıcısı hiç şüphesiz denetimsiz dijital kültürdür. Şirket karını maksimize etmeye odaklanan platform algoritmaları, ekran süresini artırmak uğruna çocukları bilerek şiddet, kadın düşmanlığı ve aşırı sağ içeriklere yönlendirmektedir; nitekim araştırmalar TikTok’ta genç bir kullanıcının algoritma tarafından sadece beş gün içinde nasıl devasa bir kadın düşmanı içeriğe maruz bırakıldığını ortaya koymuştur. Dördüncü politika çözümü, dijital

dünyanın “anarşik” serbest piyasa sistemini “güvenlik” odaklı bir altyapıya dönüştürmek üzere teknoloji şirketlerini yasal düzenlemelerle sorumlu hale getirmektir.

Bu doğrultuda, teknoloji platformlarını yayınlanan içeriklerden sorumlu tutan yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bu platformlarda pedofil, zoofil ve incel içeriklere ağır yaptırımlar uygulanmalıdır. Sosyal medya şirketleri, algoritmaları aracılığıyla çocukları radikalleştirdiklerinde doğrudan yasal olarak sorumlu tutulmalıdır. Avrupa Birliği'nin kabul ettiği ve şirketleri ağır para cezalarıyla karşı karşıya bırakan “Dijital Hizmetler Yasası” ile Avustralya'nın 16 yaşından küçükler için sosyal medya kullanımını yasaklama girişimleri, hükümetlerin atabileceği somut adımlara örnektir. Ancak mesele sadece yasaklama, yani arzı kesme, olmamalı; gençler tarafındaki talebi azaltmak için de adımlar atılmalıdır. Eğitim politikaları yenilenerek okullarda çocuklara eleştirel medya okuryazarlığı öğretilmeli; tıpkı fiziksel beslenmelerine dikkat etmeleri öğretildiği gibi, internette tükettikleri zehirli içerikleri nasıl filtreleyecekleri de anlatılmalıdır. Bu konuda hazırlanan içerikler, kısa filmler, animasyonlar ve oyunlar aracılığıyla çocukların bu zehirli içeriklere karşı bilinçlenmesi sağlanmalıdır.

Gençliği Merkeze Alan Sosyal Devlet

Radikalleşme, özellikle de nihilist şiddet içeren aşırıçılık, yalnızca güvenlik tedbirleriyle önlenilecek bir sorun değildir. Çünkü bu tür şiddet çoğu zaman sadece ideolojik dogmalardan değil; yalnızlıktan, dışlanmışlıktan, umutsuzluktan ve anlam kaybından beslenir. Kendini değersiz, sahipsiz ve geleceksiz hisseden gençler, zamanla karanlık dijital ağların, yıkıcı anlatıların ve şiddeti yücelten alt kültürlerin hedefi haline gelir.

Bu nedenle radikalleşmeyle mücadelede en temel stratejilerden biri, gençliği merkeze alan güçlü bir sosyal devlet ve kapsayıcı yönetim anlayışıdır. Devlet, gençlere yalnızca güvenlik penceresinden bakmamalı; onların eğitim, istihdam, ruh sağlığı, barınma, aidiyet ve sosyal destek ihtiyaçlarını birlikte ele alan bütüncül bir politika geliştirmelidir.

Gençlerin anlam ve aidiyet ihtiyacı karşılanmadığında, aşırıçı gruplar bu boşluğu kendi zehirli anlatılarıyla doldurur. Bu gruplar gençlere sahte bir kimlik, sahte bir topluluk ve sahte bir amaç sunar. Oysa sosyal devlet; mesleki eğitimler, istihdam imkanları, gönüllülük programları, kültürel faaliyetler ve gençlik merkezleri aracılığıyla gençlere gerçek hayatta anlamlı bir yer açabilir. Genç kendisini toplumun işe yarar, değerli ve görünür bir parçası olarak hissettiğinde, şiddet ağlarının sunduğu karanlık aidiyet cazibesini kaybeder.

Bunun yanında ruh sağlığı hizmetlerine kolay, ücretsiz ve damgalamadan uzak erişim hayati önemdedir. Depresyon, travma, sosyal izolasyon ve yoğun umutsuzluk yaşayan gençler erken dönemde fark edilip desteklenmelidir. Okullarda, ailelerde ve yerel kurumlarda psikolojik danışmanlık, rehberlik ve kriz müdahale mekanizmaları güçlendirilmelidir. Gençlerin yardım istemekten çekinmediği bir ortam kurulmadan radikalleşmenin derin kaynaklarına ulaşmak mümkün değildir.

Aynı şekilde barınma, iş bulma, eğitimden kopmama ve sosyal hayata katılma gibi temel ihtiyaçlar da radikalleşmeyi önleme politikasının parçası olmalıdır. Eğitim, sosyal hizmetler, sağlık kurumları, yerel yönetimler ve güvenlik birimleri birlikte çalışmalı; risk altındaki gençlere yalnızca suç veya tehdit olarak değil, korunması ve kazanılması gereken bireyler olarak yaklaşmalıdır. Çok kurumlu erken müdahale modeli, gençleri aşırıçı ağların eline düşmeden önce desteklemenin en etkili yollarından biridir.

Sonuç olarak gençliği merkeze alan sosyal devlet anlayışı, radikalleşmenin beslendiği umutsuzluk, yalnızlık ve hiçlik duygusunu azaltır. Gençlere eğitim, iş, psikolojik destek, güvenli

sosyal çevre ve gerçek bir aidiyet sunar. Böylece şiddet üreten dijital kabilelerin, nihilist ağların ve aşırı grupların en temel besin kaynağı olan çaresizliği ortadan kaldırır. Radikalleşmeyle mücadele yalnızca güvenlik meselesi değil; aynı zamanda gençlere hayatın içinde anlamlı, onurlu ve güvenli bir yer açma meselesidir.

Kaynakça

- Atran, S. "Devoted versus Rational Actors: Radicalizing for Extreme Conflict and the Will to Fight." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 278-300. Cambridge University Press, 2025.
- Coenen, A. C., and S. A. Power. "Temporal Perspectives: Understanding the Psychology of Violent Extremism through a Temporal Lens." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 474-497. Cambridge University Press, 2025.
- Contu, F., M. Ellenberg, A. W. Kruglanski, and A. Pierro. "People Act Extremely toward Their Amorous Partner When They Feel Insignificant." *Personal Relationships* 30, no. 4 (2023): 1293-1315.
- Demir, Hilmi. "16 Yaşında Bir Çocuk Nasıl İŞİD'li Oldu?" *Fikir Turu*. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://fikirturu.com/toplum/16-yasinda-bir-cocuk-nasil-isdli-oldu/>.
- Demir, Hilmi. "Anarşist Nihilist Radikalleşme Küresel Bir Trend Haline Geldi." X. 22 Mayıs 2026, 23.44. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://x.com/ProfHilmiDemir/status/2057925677295263947?s=20>.
- Demir, Hilmi. "Eskişehir'deki Saldırı Bize Ne Söylüyor?" *Fikir Turu*. 15 Ağustos 2024. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://fikirturu.com/toplum/eskisehirdeki-saldiri-bize-ne-soyluyor/>.
- Demir, Hilmi. "Eskişehir'den Kahramanmaraş'a: Türkiye'nin Yeni Güvenlik Tehdidi." *TEPAV*. 2 Mayıs 2026. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://tepav.org.tr/tr/haberler/s/11206>.
- Demir, Hilmi. "Türkiye'de DEAŞ'ın Dönüşümü ve 'Salata Bari' Radikalleşmesi." *Fikir Turu*. 9 Nisan 2026. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://fikirturu.com/jeo-politika/turkiyede-deasin-donusumu-ve-salata-bari-radikallesmesi/>.
- Di Cicco, G., F. Contu, L. Prislei, M. J. Gelfand, A. W. Kruglanski, and E. Molinario. "Significance Loss as the Rhetoric of Extreme Ideologies: Evidence from the Political and the Terroristic Context." *Current Research in Ecological and Social Psychology* 8 (2025): 100225.
- Galvañ, Ana, and Daniel Soufi. "A Generation in Crisis: Why Young People Are So Unhappy." *EL PAÍS English*. 12 Ekim 2025. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://english.elpais.com/health/2025-10-12/a-generation-in-crisis-why-young-people-are-so-unhappy.html>.
- Grzymala-Moszczyńska, J., M. Maj, M. Szastok, A. Kruglanski, and K. Jasko. "Motivational Underpinnings of Support for Radical Political Leaders." *European Journal of Social Psychology* 54, no. 7 (2024): 1476-1488.
- Hodson, G., and N. S. Kteily. "The Role of Dehumanization in Violent Extremism." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 366-386. Cambridge University Press, 2025.
- Hogg, M. A. "Social Identity, Self-Uncertainty, and Violent Extremism." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 233-253. Cambridge University Press, 2025.

- Hogg, M. A. "Uncertain Self in a Changing World: A Foundation for Radicalisation, Populism, and Autocratic Leadership." *European Review of Social Psychology* 32, no. 2 (2021): 235-268.
- Katersky, Aaron, and Meredith Deliso. "US Soldier, Alleged Member of White Supremacist Group, Accused of Plotting Attack on Own Unit." *ABC News*. 22 Haziran 2020. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://abcnews.com/US/us-soldier-alleged-member-white-supremacist-group-accused/story?id=71392427>.
- Kruglanski, A. W., E. Molinario, K. Jasko, D. Webber, N. P. Leander, and A. Pierro. "Significance-Quest Theory." *Perspectives on Psychological Science* 17, no. 4 (2022): 1050-1071.
- Kruglanski, A. W., E. Szumowska, C. H. Kopetz, R. J. Vallerand, and A. Pierro. "On the Psychology of Extremism: How Motivational Imbalance Breeds Intemperance." *Psychological Review* 128, no. 2 (2021): 264-289.
- Maskara, Seona. "'We Have the Least Amount of Agency in Our Future, but the Most Future to Live': Youth Share Their Distrust of Democracy." *CIRCLE*. 25 Mart 2026. Erişim 31 Mayıs 2026. <https://circle.tufts.edu/latest-research/we-have-least-amount-agency-our-future-most-future-live-youth-share-their-distrust>.
- Miklikowska, M., K. Jasko, and A. Kudrnac. "The Making of a Radical: The Role of Peer Harassment in Youth Political Radicalism." *Personality and Social Psychology Bulletin* 49, no. 3 (2023): 477-492.
- Molinario, E., D. Webber, K. Jasko, and A. W. Kruglanski. "Quest for Significance and Violent Extremism." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 119-141. Cambridge University Press, 2025.
- Obaidi, M., R. Bergh, and J. F. Dovidio. "Individual Differences and Violent Extremism: Personality, Mental Disorders, and Risk Pathways." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 49-77. Cambridge University Press, 2025.
- Obaidi, M., J. R. Kunst, S. Ozer, and S. Y. Kimel. "The 'Great Replacement' Conspiracy: How the Perceived Ousting of Whites Can Evoke Violent Extremism and Islamophobia." *Group Processes & Intergroup Relations* 25, no. 7 (2023): 1675-1695.
- Osborne, D., K. J. Lilly, J. R. Kunst, M. Obaidi, and K. van den Bos. "The Role of Relative Deprivation in the Process of Radicalization into Violent Extremism." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 323-344. Cambridge University Press, 2025.
- Ozer, S., and M. Obaidi. "The Psychological Consequences of Globalization and the Rise of Violent Extremism." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 426-450. Cambridge University Press, 2025.
- Schmid, A. P. *Defining Terrorism*. ICCT, 2023.
- Schumpe, B. M., J. J. Bélanger, M. Moyano, and C. F. Nisa. "The Role of Sensation Seeking in Political Violence: An Extension of the Significance Quest Theory." *Journal of Personality and Social Psychology* 118, no. 4 (2020): 743-761.

Slovic, P., C. K. Mertz, D. M. Markowitz, A. Quist, and D. Västfjäll. "Virtuous Violence from the War Room to Death Row." *Proceedings of the National Academy of Sciences* 117, no. 34 (2020): 20474-20482.

Wig, T., and M. Obaidi. "Violent Extremism and the Moral Landscape." In *The Cambridge Handbook of the Psychology of Violent Extremism*, edited by M. Obaidi and J. R. Kunst, 185-206. Cambridge University Press, 2025.